

タイ国の大学における日本語主専攻開設前後の卒業生動向

—シラパコーン大学日本語講座卒業生 2001 年追跡調査の結果と考察—

片桐準二

椿弘美

シラパコーン大学日本語講座の卒業生追跡調査の結果から、大学で日本語学習を終えた者がタイ社会の中でどのような日本語使用状況にあるか集計値を示しながら、その分析と考察を述べた。全般的動向として卒業後に会社員となるものが約 7 割と多く、中でも日系企業へ就職するものは企業就職者のうちの 7 割を超えることが分かった。就職先は 5 割以上が製造業であり、役職として通訳、翻訳、秘書、またはそれらと他の仕事との兼務で働いているケースが多い。就職情報は就職斡旋会社を通して得るのが最も多く、就職前には日本語の面接に加え筆記試験を受けた者も多い。就職先の決定理由として最も多いのが「日本語が使えるから」というものだが、退職理由の一番は「給料が安い」で、退職者の平均在職期間は 14.4 か月であった。主専攻卒業生の約 8 割は卒業後も日本語を使い続けていて、使用技能に関しては「読み書き」よりも「会話」の方がよく使われる。日本語の問題として「日本人は早口でよく聞き取れない」を挙げるものが多く、他に方言や専門・技術用語も問題となっている。その結果、大学への提言として会話能力強化やビジネス会話、専門の語彙などの授業を望む声が多い。そして、回答者全員が今後も日本語を使い続けたいと答え、その理由として日本語の有益性を答えるものが 7 割を超え、多くのタイの学習者が日本語を活用しようという意欲に溢れていることが分かった。

แนวโน้มของผู้สำเร็จการศึกษาช่วงระยะเวลาก่อนและหลังเปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

- ผลการสำรวจและศึกษาประจำปี 2001 กรณีการสำรวจติดตามประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา
ของสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยศิลปากร -

KATAGIRI Junji

TSUBAKI Hiromi

บทความนี้ได้ใช้ผลการสำรวจติดตามประเมินผลของผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการใช้ภาษาญี่ปุ่นของผู้ที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นในระดับมหาวิทยาลัยหลังจบการศึกษาในสังคมไทยว่ามีลักษณะเป็นเช่นไร โดยแสดงตัวเลขผลการรวมประกอบการวิเคราะห์และศึกษาไปด้วย แนวโน้มภาพรวมจะเห็นได้ว่าผู้ที่เข้าทำงานในบริษัทหลังจบการศึกษามีมากถึงประมาณ 70% และในจำนวนผู้ที่เข้าทำงานในบริษัทและกิจการต่างๆ นั้น ผู้ที่เลือกเข้าทำงานในบริษัทและกิจการญี่ปุ่นมีจำนวนมากกว่า 70% ของผู้ที่เลือกทำงานในบริษัทและกิจการต่างๆ สำหรับสถานที่ที่ผู้สำเร็จการศึกษาเข้าทำงานนั้นจะเห็นได้มากกว่า 50% เป็นกิจการเกี่ยวกับการผลิต โดยส่วนมากจะได้รับมอบหมายให้ทำงานในตำแหน่ง ล่าม ผู้แปล เลขานุการ หรือทำงานอย่างอื่นพร้อมกับทำงานล่าม ผู้แปล เลขานุการไปด้วย ข้อมูลการหางานมักจะได้จากบริษัท จัดหางาน โดยส่วนมากจะต้องเข้าสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ภาษาญี่ปุ่นก่อนที่จะเข้าทำงาน สำหรับเหตุผลที่ทำให้เลือกบริษัทที่เข้าทำงานมากที่สุดได้แก่ “เพราะว่าสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้” ส่วนเหตุผลที่ลาออกจากงานมากที่สุดได้แก่ “เพราะว่าเงินเดือนต่ำ” ระยะเวลาทำงานโดยเฉลี่ยของผู้ที่ลาออกจากงานคือ 14.4 เดือน และประมาณ 80% ของผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนเอกวิชาภาษาญี่ปุ่นมีการใช้ภาษาญี่ปุ่นหลังจบการศึกษา โดยจะใช้ทักษะ “การสนทนา” มากกว่า “การอ่านและการเขียน” ปัญหาเกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ผู้สำเร็จการศึกษายกมากคือ “คนญี่ปุ่นพูดเร็ว ฟังไม่ออก” นอกจากนี้ ภาษาถิ่น และคำศัพท์เฉพาะสาขาหรือคำศัพท์ทางเทคนิคก็พบว่า เป็นปัญหาด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้ตอบแบบสอบถามจึงมีข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยอยากให้จัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะความสามารถในการสนทนา การสนทนาทางธุรกิจ และคำศัพท์เฉพาะสาขา นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนยังตอบว่าต้องการใช้ภาษาญี่ปุ่นต่อไปอีกด้วย โดย 70% ตอบว่าเหตุผลเนื่องมาจากเห็นประโยชน์ของภาษาญี่ปุ่น ทำให้ทราบว่ายังมีนักศึกษาไทยที่มีความต้องการอยากจะใช้ภาษาญี่ปุ่นอยู่เป็นจำนวนมาก